

**UCHWAŁA NR XXII/60/2020
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia 19 maja 2020 r.**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2018 – 2019 „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Włocławek na lata 2016 – 2019”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282)

uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się sprawozdanie Prezydenta Miasta Włocławek z realizacji w latach 2018 – 2019 „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Włocławek na lata 2016 – 2019” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Włocławek.
- § 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

**Przewodniczący
Rady Miasta**
Stanisław Wawrzonkoski
Stanisław Wawrzonkoski

Załącznik
do Uchwały Nr XXII/60/2020
Rady Miasta Włocławek
z dnia 19 maja 2020 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W LATACH 2018-2019
„GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA WŁOCŁAWEK
NA LATA 2016-2019”**

Włocławek 2020

WPROWADZENIE

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Włocławek na lata 2016-2019 został przyjęty przez Radę Miasta Włocławek Uchwałą nr XXI/72/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 czerwca 2016r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2016 r. poz. 2279).

Program definiuje problematykę lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz ukierunkowuje na jak najszerze i jak najbardziej wszechstronne wykorzystanie jego potencjału, zwracając uwagę na specyfikę uwarunkowań prawnych, administracyjnych oraz zmieniających się warunków gospodarczych i społecznych miasta.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020r. poz. 282) prezydent miasta sporządza co 2 lata sprawozdanie z realizacji programu opieki nad zabytkami i przedstawia radzie miasta. Niniejsze sprawozdanie z realizacji w latach 2018-2019 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Włocławek na lata 2016-2019 zostało przygotowane na podstawie analizy uzyskanych danych od jednostek realizujących i współpracujących przy poszczególnych celach, kierunkach i zadaniach określonych w Programie oraz na obserwacji ich zmian i na ocenie stopnia ich zaawansowania.

1. W ramach działań na rzecz zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego miasta jako elementu rozwoju gospodarczo-społecznego zostały zrealizowane następujące zadania:

- 1) w obowiązujących i będących w trakcie przygotowywania strategicznych programach dla miasta, dotyczących jego rozwoju, działań w zakresie rewitalizacji, gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym, zagospodarowaniem przestrzennym, inwestycji, kultury, turystyki, promocji, ochrony środowiska przyrodniczego, uwzględniane są zagadnienia dziedzictwa kulturowego, w zależności od specyfiki i założeń danego programu.
- 2) w aktach prawa miejscowego, w tym w obowiązujących oraz w sporządzanych i aktualizowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które w świetle przepisów prawnych stanowią jedną z czterech zasadniczych form ochrony zabytków zostały ustalone w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W okresie sprawozdawczym uchwalono 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w 2019r.
- 3) **aktualizacja, weryfikacja i uzupełnianie Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Włocławek**
Prezydent Miasta Włocławek na podstawie art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003r . o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Włocławku prowadzi Gminną Ewidencję Zabytków dla Miasta Włocławek. W obowiązującej Gminnej Ewidencji Zabytków, przyjętej Zarządzeniem nr 104/2019 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 08 marca 2019r., ujętych jest 807 zabytków, w tym 777 obiektów zabytkowych i 30 zespołów zabytkowych. Dla każdego z obiektów zabytkowych objętych ochroną konserwatorską jest prowadzona karta adresowa, opracowana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Należy podkreślić, że liczba obiektów w ewidencji zabytków nie jest stała, ponieważ mogą być do niej wpisywane kolejne zabytki lub wykreślane te, które zatraciły swój pierwotny charakter lub zniknęły z krajobrazu naszego miasta.

4) podejmowano działania na rzecz regulowania spraw własnościowych obiektów zabytkowych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Włocławek. Z danych przekazanych przez Wydział Gospodarowania Mieniem Komunalnym tut. Urzędu wynika, że w latach 2018-2019 rozpoczęto następujące działania regulacyjne.

a) regulacja stanu prawnego:

- ul. Maślana 4/6;
- ul. 3 Maja 9/ul. Cyganka 13;
- ul. Brzeska 29/ul. Przedmiejska 20;
- ul. Słowackiego 6a;
- ul. Kilińskiego 11;
- ul. Jagiellońska 2/4;
- ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 12;
- ul. Tumska 4;
- ul. Wojska Polskiego 12;
- ul. Kościuszki 17;

b) sądowe postępowanie spadkowe:

- ul. Brzeska 5;
- ul. 3 Maja 18;
- ul. Cyganka 19;

c) postępowanie wywłaszczeniowe: ul. Brzeska 1/3.

5) Administracja Zasobów Komunalnych we Włocławku prowadzi systematyczne kontrole stanu utrzymania zarządzanych nieruchomości (w tym nieruchomości zabytkowych). Dla każdej z nich zlecane są przeglądy budowlane wynikające z obowiązujących przepisów prawa budowlanego. Przeglądy budowlane wykonywane w terminach określonych przepisami odrębnymi są podstawą do zlecenia i wykonania czynności mających na celu poprawę lub zachowanie stanu technicznego w stanie nie pogorszonym nieruchomości.

W okresie sprawozdawczym przy obiektach ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Włocławek, zarządzanych przez Administrację Zasobów Komunalnych, wykonano szereg robót budowlanych, obejmujących m.in. zakup usług ogólnobudowlanych (naprawy bieżące), zakup usług innych (remont pustostanów), zakup stolarki okiennej i drzwiowej oraz zakup usług zduńskich. Łącznie poniesiono kwotę 3 415 572,20 zł, w tym: w 2018 r. - kwotę 1 462 852,64 zł, w 2019 r. - kwotę 1 952 719,56 zł.

Ponadto w 2018 r. przy obiektach zabytkowych wymienionych poniżej zrealizowano następujące inwestycje:

a) w budynku przy ul. Ogniowej 4 wykonano instalację centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji wraz z przebudową instalacji wodno-kanalizacyjnej. Koszt realizacji 180 920,41zł;

- b) w budynku przy ul. Łęgska 24 wykonano instalację centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji wraz z przebudową instalacji wodno-kanalizacyjnej. Koszt realizacji 134 996,11zł;
- c) w budynku przy ul. Związków Zawodowych 16 wykonano instalację centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji wraz z przebudową instalacji wodno-kanalizacyjnej. Koszt realizacji 109 121,62zł;
- d) w budynku przy ul. Jesionowa 8 wykonano termomodernizację elewacji. Koszt realizacji 389 640,68zł;
- e) w budynku przy ul. Chopina 38 wykonano instalację centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji wraz z przebudową instalacji wodno-kanalizacyjnej. Koszt realizacji 69 527,30zł;
- f) w budynku przy ul. Ogniowej 4 przebudowano pokrycie dachowe wraz z termomodernizacją elewacji (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej) – prace dodatkowe. Koszt realizacji 39 646,06zł.

Zadanie inwestycyjne własne, warunkowo wpisane do realizacji w roku 2018, jako finansowanie niewygasające, w związku z odstąpieniem przez AZK od umowy z wykonawcą, z winy wykonawcy: w budynku przy ul. Ogniowej 4 przebudowa pokrycia dachowego wraz z termomodernizacją elewacji budynku (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej). Koszt realizacji 90 857,29zł.

Natomiast w 2019 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- a) ul. Bukowa 24 termomodernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Koszt realizacji: 296 715,00zł;
- b) ul. Chmielna 29 termomodernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Koszt realizacji 273 673,07zł.

Zadanie inwestycyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji:

- a) ul. Wojska Polskiego 3 rewitalizacja budynku poprzez przebudowę pokrycia dachowego. Koszt realizacji 136 800,00zł;
- b) ul. 3 Maja 9/ ul. Cyganka 15 rewitalizacja budynku poprzez odtworzenie trzech lokali użytkowych. Koszt realizacji 45 000,78zł.

Powyższe inwestycje wyniosły łącznie 1 766 898,32zł, w tym w 2018 r. –1 014 709,47zł i w 2019 r. –752 188,85zł.

6) w zakresie ochrony pomników, obelisków i miejsc pamięci narodowej przeprowadzono następujące prace finansowane z budżetu Gminy Miasto Włocławek:

a) prace konserwacyjne i remontowe pomników i obelisków (w zakresie ich czyszczenia, naprawy, uzupełnienia, wymiany i odtworzenia uszkodzonych elementów, porządkowania terenu wokół tych miejsc)

- w 2018r. zakupiono i nasadzono 8 szt. drzew – żywotnik zachodni na kwotę 1 200,00zł przy Pomniku Potyczki Powstańczej 1863r. (Michelin Al. Jana Pawła II);
- w 2019r. przeprowadzono czyszczenie i konserwację na kwotę 1 750,00zł Pomnika Mogiły Zbiorowej Poległych Obrońców Wisły 1920r. (ul. Obrońców Wisły 1920r.).

Ponadto Wydział Gospodarki Komunalnej tut. Urzędu zapewnił całoroczne utrzymanie miejsc pamięci narodowej, w ramach którego odpowiadał za utrzymanie czystości i porządku w ich

obrębie. Dotyczy to również dokonywania doraźnych prac konserwacyjnych, w tym uzupełnianie spoin i tynków. Powyższe prace wykonywane były przez Miejski Zarząd Usług Komunalnych i Dróg we Włocławku.

b) remont i konserwacja pomników oraz grobownictwa wojennego na Cmentarzu Komunalnym przy Alei Chopina 3/5 we Włocławku:

- w 2018r. przeprowadzono wymianę nagrobków w kwocie 7 000,00zł oraz czyszczenie nagrobków, odnawianie liter, spoinowanie, poziomowanie w kwocie 2 000,00zł;
- w 2019r. przeprowadzono czyszczenie nagrobków, odnawianie liter, spoinowanie, poziomowanie w kwocie 7 100,00zł.

7) w okresie sprawozdawczym uczniowie włocławskich szkół kontynuowali tradycję opieki nad zabytkowymi pomnikami, kwaterami wojennymi na Cmentarzu Komunalnym we Włocławku oraz miejscami pamięci narodowej. Inicjatywa, która sięga swoimi korzeniami do zawartych porozumień pomiędzy włocławskimi szkołami a Komitetem Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przyczynia się nie tylko do uporządkowania miejsc symbolicznych dla mieszkańców, ale szczególnie dla uczniów jest wartościową lekcją historii o naszym mieście. Swoje zaangażowanie w opiekę nad dziedzictwem kulturowym zadeklarowały m.in.: Szkoła Podstawowa Nr 2 (opieka nad pomnikiem Sopera przy ul. Żytniej), Szkoła Podstawowa nr 10 (opieka nad grobem p.por. Syriusza Zalewskiego oraz grobami zmarłych nauczycieli i pracowników szkoły), Szkoła Podstawowa nr 14 (opieka nad grobem Kazimierza Łady, grobowcem rodziny Politułłów, nad pomnikiem Armii Krajowej przy ul. Traugutta, tablicą pamiątkową przy Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej tablicą poświęconą Pomordowanym Pracownikom „Fajansu”), Szkoła Podstawowa Nr 18 (opieka nad grobem Stanisława Zagajewskiego), Szkoła Podstawowa Nr 22 (opieka nad grobem Zygmunta Korczaka – Chęcińskiego), Zespół Szkół Nr 8 (opieka nad pomnikiem Obrońców Wisły 1920 r. oraz pomnikiem rodziny Bohmów), Zespół Szkół Muzycznych (opieka nad grobem Antoniny Warszawskiej oraz założyciela szkoły Wiktora Niwińskiego), II Liceum Ogólnokształcące (opieka nad grobem Ireny Jankowskiej), III Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej (opieka nad grobami zmarłych nauczycieli LMK oraz nad nagrobkiem ks. Emiliana Dworakowskiego), Zespół Szkół Budowlanych (opieka nad pomnikiem ku czci ofiar Getta Włocławskiego), Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (opieka nad grobowcem Rodziny Mokrzyckich, nagrobkami: Ludwika Bucharda, Stefana Szablowskiego, Bogdana Kowalewskiego, Adama Zaparta, Józefa Polkowskiego, Kotwice Jerzy Pieszkański, Kotwice Witold Lubinkowski, Kotwice Józef Mizera), Zespół Szkół Elektrycznych (opieka nad grobem Prezydenta Miasta Włocławek Witolda Mystkowskiego oraz nad Dębem Katyńskim rosnącym na terenie Zespołu Szkół Elektrycznych upamiętniającym zamordowanego kierownika Szkoły Powszechnej nr 6 we Włocławku F. Felickiego).

8) prace pielęgnacyjne zespołu zieleni na terenie Cmentarza Komunalnego przy Al. Chopina 3/5 objętego ochroną konserwatorską.

W celu zachowania i ochrony cennej zieleni parkowej, w tym unikalnego starodrzewu a także zapobieganie i likwidacja skutków zagrożeń zdrowotności drzewostanu. W ramach konserwacji zieleni realizowane były realizowane prace polegające na:

- usuwaniu posuszu z koron drzew;

- cięciu poprawiającym statykę drzewa;
- prześwietleniu koron drzew, usuwaniu zainfekowanych konarów i gałęzi;
- zabezpieczeniu uszkodzonych korzeni;
- wycince drzew uschniętych, zamierających, stanowiących zagrożenie dla osób i mienia;
- ocenie bezpieczeństwa statycznego oraz fitosanitarnego starodrzewu;
- podlewaniu zieleńców i kwiatów;
- przycinaniu żywopłotów;
- wycince odrostów – samosiejek;
- usuwaniu wiatrołomów;
- uzupełnianiu nasadzeń drzew i krzewów;
- nasadzeniu kwiatów (wiosennych i jesiennych).

W ramach pielęgnacji i konserwacji zieleni na terenie Cmentarza Komunalnego realizowane były następujące prace:

Lp	Zakres prac	2018	2019
1.	Wycinka drzew, cięcia pielęgnacyjne	19 310,93zł	2 481,64zł
2.	Metoda alpinistyczna	-	5 443,90zł
3.	Z podnośnika	-	2 460,00zł
4.	Nasadzenia kwiatów	-	8 240,14zł

Wycinki samosiewów i cięcia sanitarne wykonywane były we własnym zakresie przez Zarządcę Cmentarza Komunalnego.

9) na terenie zabytkowego Parku Miejskiego im. Henryka Sienkiewicza w ramach następujących zadań przeprowadzono prace na łączną kwotę 560 617,94, w tym w 2018 r – 111 134,90 zł i w 2019 r. – 87 225,98 zł:

- a) „Utrzymanie terenów zieleni na obszarze miasta Włocławka – Rejon 4” obejmujące pielęgnację trawników, pielęgnacja kwietników, żywopłotów, krzewów, cięcia sanitarne i techniczne drzew, utrzymanie ciągów pieszych, konserwację koszy na śmieci, ławek i placu zabaw w 2018r. – 110 704,40 zł;
- b) Ocena stanu zdrowotnego nasadzeń i trawników w ramach zadania: Park H. Sienkiewicza partery kwiatowe II postępowanie w 2018r. – 430,50zł;
- c) Remont schodów w 2019r. – 74 415,00zł;
- d) Projekt budowlany remontu schodów w 2019r. – 4 305,00zł;
- e) Wycinka drzew w 2019r. – 3 920,00zł;
- f) Koszty zakupionego materiału roślinnego do nasadzeń w 2019r. wyniosły: nasadzenia jesienne – rośliny cebulowate 9710 szt. za kwotę 3 244,97zł, nasadzenia uzupełniające – tarasy (zasadzono 145 szt. roślin na kwotę 1 341,01zł.

10) dotacje

- a) W roku 2018 w związku z realizacją Uchwały Nr XVII/31/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 21 marca 2016r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, znajdującym się na terenie Gminy Miasto Włocławek (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2016r. poz. 1036) w budżecie Gminy Miasto Włocławek zabezpieczono środki finansowe na dotacje celowe w wysokości 333 928,27 zł.

Na podstawie Uchwały Nr XLII/25/2018 Rady Miasta Włocławek z dnia 17 kwietnia 2018r. w sprawie przyznania w roku 2018 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz Uchwały Nr XLV/76/2018 Rady Miasta Włocławek z dnia 27 czerwca 2018r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyznania w roku 2018 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków dotacje zostały udzielone:

- Wspólnocie Mieszkaniowej „Bulwary 18” we Włocławku na zadanie pn.: „Remont elewacji frontowej oraz cokołu budynku na terenie działki nr 48 obręb Włocławek KM 46 ul. Świętego Jana 1 we Włocławku” w wysokości 67 200,00 zł, co stanowiło 33,22% wartości zadania;
- Parafii Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP we Włocławku z siedzibą przy Pl. Kopernika 7 na zadanie pn.: „Konserwacja tryptyku Matki Boskiej Apokaliptycznej z Bazyliki Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP we Włocławku” w wysokości 130 000,00 zł, co stanowiło 66,34% wartości zadania;
- Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. Stanisława BM z siedzibą przy ul. Żeromskiego 19/21 we Włocławku na zadanie pn.: „Remont elewacji budynku kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława BM we Włocławku wraz z wymianą obróbek blacharskich – etap I elewacja frontowa” w wysokości 61 400,00 zł, co stanowiło 16,14% wartości zadania;
- Panu Zbigniewowi Goździeckiemu na zadanie „Remont i przebudowa budynków mieszkalno-usługowych na terenie działki nr 87 obręb Włocławek KM 46 przy ul. Cyganka 26 we Włocławku – wzmocnienie belek stropowych stopu odcinkowego nad piwnicą” w wysokości 41 400,00zł, co stanowiło 33,22% wartości zadania.

b) W roku 2019 w związku z realizacją obowiązującej do 31 grudnia 2019r. Uchwały Nr VI/3/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 stycznia 2019r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, lub znajdującym się w Gminnej Ewidencji Zabytków (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2019r. poz. 844) w budżecie Gminy Miasto Włocławek zabezpieczono środki finansowe na dotacje celowe w wysokości 300 000,00 zł.

Na podstawie Uchwały Nr X/77/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 14 maja 2019r. w sprawie przyznania w roku 2019 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków dotacje zostały udzielone:

- Wspólnocie Mieszkaniowej „Bulwary 18” we Włocławku na zadanie pn.: „Remont elewacji, zmiana konstrukcji dachu wraz z wymiana pokrycia dachu na terenie działki nr 48 obręb Włocławek KM 46 ul. Świętego Jana 1 we Włocławku” w wysokości 16 880,00 zł, co stanowiło 13% wartości zadania;
- Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. Stanisława BM z siedzibą przy ul. Żeromskiego 19/21 we Włocławku na zadanie pn.: „Remont elewacji budynku kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława BM we Włocławku wraz z wymianą obróbek blacharskich – etap II elewacje boczne kruchty” w wysokości 26 005,00 zł, co stanowiło 17,32% wartości zadania;

- Parafii Prawosławnej p.w. św. Mikołaja we Włocławku z siedzibą przy Al. Chopina 3/5 we Włocławku na zadanie: pn.: „Wymiana stolarki w budynku zabytkowej Cerkwi Prawosławnej p.w. św. Mikołaja we Włocławku – etap I prace przy stolarcie drzwiowej zewnętrznej” w wysokości 36 580,20zł, co stanowiło 100% wartości zadania;
- Panu Radosławowi Wesołkowskiemu na zadanie „Remont elewacji i pokrycia dachowego budynku mieszkalnego zlokalizowanego na działce nr 73/1 obręb Włocławek KM 45 przy ul. Żabiej 27 we Włocławku” w wysokości 12 300,61zł, co stanowiło 26,00% wartości zadania;
- Wspólnocie Mieszkaniowej „Słowackiego 3” we Włocławku na zadanie pn.: „Przebudowa oraz rozbudowa kamienicy mieszkalnej, zlokalizowanej na działce nr 23/5 obręb Włocławek KM 45 przy ul. Słowackiego 3 we Włocławku” w wysokości 32 656,00 zł, co stanowiło 26% wartości zadania;
- Parafii Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP we Włocławku z siedzibą przy Pl. Kopernika 7 na zadanie pn.: „Konserwacja stali neogotyckich i wewnętrznej ściany ceglanej z Kaplicy Cibavit z Bazyliki Katedralnej we Włocławku” w wysokości 100 000,00 zł, co stanowiło 49,89% wartości zadania.

Na podstawie Uchwały Nr XIII/109/2019 Rady Miasta Włocławek z dnia 27 sierpnia 2019r. w sprawie przyznania w roku 2019 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków została udzielona dotacja:

- Wyższemu Seminarium Duchownemu we Włocławku z siedzibą przy ul. Prymasa S. Karnkowskiego 3 we Włocławku na zadanie pn.: „Remont elewacji budynków Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku obejmujący konserwację części elewacji frontowej od ul. Prymasa S. Karnkowskiego” w wysokości 60 000,00 zł, co stanowiło 99,01% wartości zadania.
- c) W roku 2019 dotacje na roboty budowlane polegające na remoncie lub przebudowie oraz na prace konserwatorskie i restauratorskie w odniesieniu do nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków dla właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości położonych w obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, otrzymali:**
- Pan Radosław Wesołkowski na remont elewacji i pokrycia dachowego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Żabiej 27 we Włocławku” w wysokości 10 851,14zł;
 - Wspólnota Mieszkaniowa Bulwary 18 na remont elewacji, zmianę konstrukcji dachu wraz z wymianą pokrycia dachu w wysokości 38 939,68zł;
 - Wspólnota Mieszkaniowa Piekarska na wymianę 4 balkonów w budynku mieszkalnym przy ul. Piekarskiej 3 w wysokości 13 443,74zł;
 - DA&PAF Sp. z o.o. i Wspólnicy Sp. komandytowa na remont budynku mieszkalnego z zagospodarowaniem terenu przy ul. Brzeskiej 23 w wysokości 531 422,07zł;
 - HUSAR Budownictwo Inżynieryjne S.A. na remont elewacji i dachu kamienicy przy Bulwary im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 27 w wysokości 238 171,39zł;
 - Wspólnota Mieszkaniowa Zduńska 4 na remont ściany podłużnej budynku oficyny przy ul. Zduńskiej 4 w wysokości 4 055,72zł.

11) w wyniku poczynionych starań, właściciele włocławskich zabytków uzyskali środki finansowe na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków również z innych źródeł.

W 2018 r. prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków przeprowadzili:

- a) **Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Włocławku przeprowadziła:**
 - prace konserwatorskie zakrystii północnej kościoła katedralnego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny - etap III, na które uzyskała dotacje ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 69 985,72 zł;
 - konserwację i restaurację obrazu „Wniebowzięcia Marii” z 1639r. autorstwa Bartłomieja Strobla - IV etap, na które uzyskała dotacje ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 70 000,00 zł;
- b) **Parafia Prawosławna p.w. św. Mikołaja we Włocławku przeprowadziła** kolejny etap prac konserwatorskich i restauratorskich przy obiektach cerkiewnych z Parafii Prawosławnej p.w. św. Mikołaja we Włocławku, na które uzyskała dotacje ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 40 000,00 zł;
- c) **Wyższe Seminarium Duchowne we Włocławku przeprowadziło** konserwację elewacji budynków Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, na który uzyskało dotacje ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 119 894,33 zł;
- d) **Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Stanisława BM we Włocławku przeprowadziło:** remont fragmentu elewacji frontowej, na który uzyskało dotacje ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 69 999,98 zł.

Natomiast w 2019r. prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków przeprowadzili:

- a) **Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Włocławku, przeprowadziła:**
 - prace konserwatorskie i restauracja wnętrza oraz wyposażenie kaplicy Zwiastowania Najświętszej Marii Panny Bazyliki Katedralnej na które uzyskała dotację ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 100 000,00 zł;
 - prace konserwatorskie pomieszczeń zakrystii północnej - etap IV, na które uzyskała dotacje ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 165 742,96 zł.
- b) **Parafia Prawosławna p.w. św. Mikołaja we Włocławku kontynuowała** prace konserwatorskie i restauratorskie przy wyposażeniu Cerkwi Prawosławnej p.w. św. Mikołaja we Włocławku, na które uzyskała dotacje ze środków Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 70 000,00 zł.

- c) **Wyższe Seminarium Duchowne we Włocławku** przeprowadziło konserwację elewacji budynków Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, na które uzyskało dotację ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 60 000,00 zł.
- d) **Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Stanisława BM we Włocławku** przeprowadziła remont elewacji budynku kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława BM we Włocławku wraz z wymianą obróbek blacharskich – etap II elewacje boczne kruchty, na który uzyskało dotację ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i ze środków własnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego na łączną kwotę 189 999,96 zł;
- e) **Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku** przeprowadziło wymianę pokrycia dachowego na budynku Zbiorów Sztuki oddziału Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej Zabytkowy Spichlerz przy ul. Zamczej 10, na które uzyskało dotację ze Środków Województwa Kujawsko-Pomorskiego na kwotę 179 823 zł.

12) w związku z realizacją Uchwały XVI/19/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 lutego 2016r. zmieniającej uchwałę w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków lub ich części, położonych na terenie Gminy Miasto Włocławek w granicach wyznaczonych przez Plac Wolności, ul. Zduńską, Zielony Rynek, ul. Związków Zawodowych, ul. Bechiego, Bulwary Marszałka Piłsudskiego, ul. Piwną, ul. Prymasa Wyszyńskiego, ul. Brzeską do Placu Wolności, w których wykonano remont całej elewacji albo ograniczono emisję dwutlenku węgla poprzez: przyłączenie budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej lub zmianę ogrzewania węglowego na ogrzewanie elektryczne, gazowe lub olejowe (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 2016r. poz.842), rozpatrzono pozytywnie 2 wnioski, złożone przez właścicieli nieruchomości w terminie do 31 grudnia roku, w którym zakończono roboty budowlane, o których mowa w przedmiotowej uchwale. Zaproponowane rozwiązania w uchwale wpisują się w działania rewitalizacyjne. Są również szansą na polepszenie warunków zamieszkania, poprawę stanu włocławskich zabytków, a pośrednio mogą korzystnie wpłynąć na estetykę najstarszej części miasta, objętej ścisłą ochroną konserwatorską.

2. **W ramach edukacji społecznej i promocji dziedzictwa kulturowego, służących zwiększeniu świadomości jego znaczenia oraz budowaniu tożsamości lokalnej, na terenie Włocławka zrealizowano w tym zakresie różne przedsięwzięcia.** Niektóre z nich powstały we współpracy Prezydenta Miasta Włocławek z właścicielami zabytków, z organizacjami i z podmiotami, bezpośrednio lub pośrednio zajmującymi się ochroną zabytków i opieką nad zabytkami. Inne natomiast zostały przygotowane indywidualnie przez osoby lub instytucje, ale wpisują się ww. założenia i są równie godne uwagi.

1) w celu udostępniania informacji o dziedzictwie kulturowym miasta i jego promocji oraz upowszechnianiu działań związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami:

- a) **W imieniu Prezydenta Miasta Włocławek Wydział Urbanistyki i Architektury prowadził w oficjalnym serwisie miejskim Urzędu Miasta Włocławek www.wloclawek.pl zakładkę „Włocławskie zabytki”, w której zawarto podstrony: „Gminny Program Opieki nad Zabytkami”, „Gminna Ewidencja Zabytków”, „Zabytki wpisane do rejestru zabytków”, „Dotacje na prace przy zabytkach”, „Jak uzyskać**

dotację na prace przy zabytku”, „Znakujemy wrocławskie zabytki”, „Zostań społecznym opiekunem zabytków”, „Spacer po mieście – AudioPrzewodnik”, „Szlak obiektów zabytkowych”, „Przydatne kontakty”. Dzięki prowadzeniu polityki informacyjnej w tym zakresie w łatwy i dostępny sposób można znaleźć podstawowe i przydatne dane na temat wrocławskich zabytków, w tym obowiązujące akty prawa miejscowego dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, materiały przybliżające dzieje i walory wrocławskich zabytków oraz działania podjęte na rzecz ich promocji i poprawy wizerunku.

- b) W serwisie miejskim Urzędu Miasta Wrocławek prowadzony był kalendarz wydarzeń kulturalnych.
 - c) Na portalu społecznościowym prowadzono stronę pn.: „Kulturalny Wrocławek”.
 - d) Miejskie instytucje kultury oraz Urząd Miasta Wrocławek na bieżąco przekazywały do lokalnych mediów informacje promujące lokalne dziedzictwo kulturowe oraz popularyzujące ważne wydarzenia kulturalne, imprezy, wystawy czy konkursy.
- 2) PTTK Oddział Kujawski we Wrocławku organizuje cykliczną imprezę „Turniej Turystyczno-Krajoznawczy” dla dzieci i młodzieży w trzech etapach: oddziałowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Celem turnieju jest poznawanie piękna ojczystej ziemi, jej przeszłości i teraźniejszości.
- 3) spacerki z przewodnikiem to spotkania organizowane w okresie wakacyjnym przez Informację Turystyczną, działającą w ramach Ośrodka Sportu i Rekreacji we Wrocławku, podczas których mieszkańcy Wrocławka i turyści mogli poznać ciekawe miejsca Wrocławka. Mają one na celu budowanie świadomości oraz popularyzację i upowszechnianie wiedzy o zabytkach Wrocławka.
- a) Spacerki z Przewodnikiem w 2018r.:
 - 23.06.2018r. Miejski Spacerowy Szlak Obiektów Zabytkowych;
 - 30.06.2018r. Spacerok Patriotyczny;
 - 06.07.2018r. Elektrownia Wodna;
 - 07.07.2018r. Muzeum Męczeństwa bł. ks. Jerzego Popiełuszki;
 - 13.07.2018r. Elektrownia Wodna;
 - 14.07.2018r. Śladami wrocławskich Żydów;
 - 20.07.2018r. Elektrownia Wodna;
 - 21.07.2018r. Kościół św. Witalisa;
 - 27.07.2018r. Elektrownia Wodna;
 - 28.07.2018r. Katedra z podziemiami;
 - 04.08.2018r. Park im. H. Sienkiewicza;
 - 11.08.2018r. Czarny Spichrz.
 - b) Spacerki z przewodnikiem w 2019r.:
 - 15.06.2019r. Miejski Spacerowy Szlak Obiektów Zabytkowych;
 - 22.06.2019r. Katedra z podziemiami;
 - 29.06.2019r. Wzgórze św. Gotarda;
 - 06.07.2019r. Cerkiew i Cmentarz;
 - 13.07.2019r. Park im. H. Sienkiewicza;
 - 20.07.2019r. Stadion piłkarsko- lekkoatletyczne OSiR;
 - 27.07.2019r. Grzywno;
 - 02.08.2019r. Ujęcie Wody Krzywe Błota;
 - 10.08.2019r. Wisła i Zgłowiączka;
 - 17.08.2019r. Kościół św. Witalisa;
 - 24.08.2019r. Centrum Kultury Browar B;
 - 31.08.2019r. Teatr Impresaryjny im. Włodzimierza Gniazdowskiego.

- 4) PTTK Oddział Kujawski we Włocławku w 2018 i 2019r. zorganizował Rajd Powstania Styczniowego cykliczną imprezą dla dzieci i młodzieży z włocławskich szkół, w czasie którego istniała możliwość zapoznania się z przebiegiem Powstania Styczniowego na Kujawach, odwiedzenie miejsc mających związek z Powstaniem. Podczas Rajdu odbył się konkurs wiedzy o Powstaniu Styczniowym.
- 5) PTTK Oddział Kujawski we Włocławku podejmował również inne działania, jako możliwości do zaprezentowania walorów turystycznych, kulturowych, przyrodniczych Włocławka i okolic tj.:

Lp.	Nazwa imprezy	rok	rok
1.	Rowerowy Rajd Niepodległości	2018	2019
2.	Spotkania Koła Przewodników	2018	2019
3.	Rajdy na Raty – IV Raty	2018	2019
4.	Zdobywanie Odznak Krajoznawczych	2018	2019
5	Rajd Świąteczno-Noworoczny	2018	2019
6	Rajd Rowerowy Setka Kujawska	2018	2019
7	Rajd Pieszy „Setka Kujawska”	2018	2019
8	Ogólnopolski spływ kajakowy rz. Zgłowiączką	2018	2019
9	Rajd „Powitanie Wakacji”	2018	2019
10	Rowerowy Rajd Mikołajkowy	2018	2019
11	Wojewódzki Sejmik Instruktorów Krajoznawstwa Regionu	2018	-
12	Rajd Gwiazdzisty	2018	-
13	110 km na 110 lecie Oddziału	2018	-
14	Uroczyste spotkanie z okazji 110 rocznicy powstania Oddziału Kujawskiego PTK- PTTK	2018	-
15	Rajd Pieszy z okazji 100-lecia odzyskania Niepodległości	2018	-

- 6) Urząd Miasta Włocławek co roku organizował obchody świąt państwowych i miejskich, rocznic historycznych i wydarzeń patriotycznych, szczególnie istotnych dla dziejów Włocławka. Władze miasta i przedstawiciele Urzędu Miasta Włocławek brali także czynny udział w uroczystościach i spotkaniach prowadzonych m.in. przez Stowarzyszenie Saperów Polskich we Włocławku.

7) projekty

- a) III Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej kontynuowało realizację projektu „Blżej siebie”, którego twórcami byli: Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Instytut Yad Vashem, Instytut Polski w Tel Aviwie, Ministerstwo Edukacji Izraela, Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście. W ramach projektu uczniowie liceum w trakcie spotkania z p. Mirosławą Stojak poznawali historię włocławskich Żydów i ich rolę w rozwoju kulturalnym oraz gospodarczym miasta. Uczniowie odwiedzili miejsce gdzie znajdowało się włocławskie getto, złożyli kwiaty i hołd wszystkim zamordowanym Żydom.
- b) III Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej wzięło udział w projekcie polsko-francuskim „Convoi 77”, w ramach którego młodzież liceum poznaje historię wspólnoty żydowskiej przedwojennego Włocławka poszukując informacji o osobach deportowanych do obozów zagłady. W ramach projektu odbyły się wizyty w Archiwum Państwowym Delegatura we Włocławku, Urzędzie Stanu Cywilnego. Odbyły się spotkania z ekspertami i wizyty w Żydowskim Instytucie Historycznym, Muzeum Polin.

- c) W 2019r. Konopniczanie przystąpili do projektu poświęconego ofiarom Zbrodni Katyńskiej z terenu Włocławka. Uczniowie dotarli do 4 włocławskich rodzin, które w Katyniu straciły swoich bliskich, przeprowadzili wywiady, zebrali informacje, obejrzeni zdjęcia, listy, pamiątki po tragicznie zmarłych.
- d) We wrześniu 2019r. uczniowie III Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej wzięli udział w projekcie Centrum Edukacji Obywatelskiej pn. „Historionauci”. Jednym z zadań projektowych było wybranie przez uczniów obiektu muzealnego z okresu 20-lecia międzywojennego i napisanie o nim artykułu. Młodzież wybrała eksponat znajdujący się w Muzeum Historii Włocławka – werbel 14-gp Pułku Piechoty. Podczas prac nad artykułem o muzealnym obiekcie uczniowie otrzymali wsparcie kierownika muzeum dr. Tomasza Wąsika. Artykuł został doceniony i wyróżniony przez organizatora projektu CEO.
- e) II włocławska edycja Ogólnopolskiej Akcji **"BohaterON"** polegająca na pisaniu kartek do Powstańców Warszawskich. W przedsięwzięciu udział wzięli: Powstańcy Warszawscy, grupy rekonstrukcyjne: ZHR Bydgoszcz i Stowarzyszenia „Patrol”, Włocławskie Koło Modelarskiego „Iskra”. Centrum Kultury „Browar B.” (wrzesień 2018r.);
- f) Uczestnictwo Szkolnego Koła Historyków działającego w Zespole Szkół Samochodowych w X edycji ogólnopolskiego projektu edukacyjnego IPN „Kamienie pamięci – nieznanymi bohaterami niepodległości 1914-1918”. Zadaniem było znalezienie lokalnego bohatera, skauta lub harcerza, który brał udział w walkach o niepodległość w latach 1914-1918, uczestniczył w walkach o granice i niepodległość II RP (1918-1923), brał udział w II wojnie światowej (na przykład w Szarych Szeregach) oraz uczestniczył w działaniach antykomunistycznej konspiracji niepodległościowej po 1945 roku. Zaprezentowano postać harcmistrza Józefa Kosińskiego kapitana 14 Pułku Piechoty, kawalera orderu Virtuti Militari oraz Krzyża Walecznych.

8) prelekcje, spotkania, warsztaty

- a) Gra miejska „Architektura Włocławka w dwudziestolecie międzywojennym” organizowana przez Muzeum Historii Włocławka w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa (07.09.2019r.);
- b) „Spotkanie z powstańcem warszawskim”. Gościem Klubu „Stara Remiza” był Jan Ryszard Sempka ps. „Szychnicki” powstaniec warszawski, więzień niemieckiego obozu koncentracyjnego w Mauthausen. Spotkaniu towarzyszyła wystawa fotograficzna „Mauthausen w obiektywie Piotra Sobocińskiego” i koncert pieśni patriotycznych. Przedsięwzięcie organizowane było wspólnie z włocławianką Pauliną Miller – wolontariuszką Powstania Warszawskiego, Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (styczeń 2018r.);
- c) Prelekcja „Zapraszamy do Włocławka” Łukasza Daniewskiego, który wziął pod lupę pięć wydanych drukiem przewodników po Włocławku z 1911r., 1931r., 1939r., 1954r., 1989r. opowieść o tym, czym zachęcano turystów podróżników i miłośników turystyki krajoznawczej do odwiedzenia Stolicy Kujaw w XX w. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (styczeń 2018r.);

- d) Panel historyczny „Legenda Bechiego”. Spotkanie poświęcone włoskiemu pułkownikowi Stanisławowi Bechiemu w 155 rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego, Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (styczeń 2018r.);
- e) „Włocławski most stalowy na Wiśle” prelekcja historyczna Łukasza Daniewskiego, Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (luty 2018r.);
- f) Spotkanie pt. „Chwała bohaterom” opowieść o tym, jak Włocławek w odrodzonej Polsce kultywował pamięć o bohaterach narodowych. Prelekcja Łukasza Daniewskiego w ramach obchodów 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (marzec 2018r.);
- g) Warsztaty artystyczne „Z Malowanej skrzyni”. Warsztaty dla uczniów włocławskich szkół, przybliżające kulturę ludową, opowieści o tradycjach, obrzędach, gry i zagadki z użyciem instrumentów, rekwizytów i strojów ludowych. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (marzec 2018r.);
- h) Warsztaty artystyczne „Z Malowanej skrzyni”. Warsztaty malowania jaj w kujawskie wzory przeprowadziła artystka ludowa Krystyna Zagrabska. Warsztaty wzbogaciły występy artystyczne Zespołu Pieśni i Tańca „Kujawy”. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (marzec 2018r.);
- i) Prelekcja historyczna pn. „Od prowincji do miasta nowoczesnego. Rozwój Włocławka w latach 1918-1939” Łukasza Daniewskiego w ramach obchodów 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Podczas spotkania omówiono rozwój terytorialny miasta oraz najważniejsze inwestycje m.in. urząd pocztowo – telekomunikacyjny, stadion miejski, kanalizacja, budynki oświatowe. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (kwiecień 2018r.);
- j) Promocja książki Józefa Boczarskiego pt. „Lata sześćdziesiąte XX w. we Włocławku”. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (kwiecień 2018r.);
- k) Prelekcja historyczna „Miasto przyszłości. Plan zabudowy Włocławka z 1924 roku i jego realizacja w latach 1918-1939” Łukasza Daniewskiego. Opowieść o planie urbanizacyjnym Włocławka, opracowanym w 1924r. przez Kazimierza Saskiego warszawskiego architekta i urbanistę. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (maj 2018r.);
- l) „Niedziela z kustoszem” pn. „Włocławek na progu niepodległości. Włocławek w latach 1914-1918” w gmachu głównym Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku (czerwiec 2018r.);
- m) „Bliżej korzeni”, zajęcia edukacyjne, podczas których młodzi uczestnicy zapoznali się z tradycjami na Kujawach, uczyli się tańczyć tańców kujawskich, poznawali zwyczaje polskiej wsi. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (październik 2018r.);
- n) „Wielkie dzieło jednego autora czyli rzecz o Monografii Włocławka ks. dr. hab. Michała Morawskiego” – panel historyczny z udziałem włocławskich historyków ks. dr. Henryka Witczaka, dr. Tomasza Dzikiego i Tomasza Wąsika z okazji 120 rocznicy urodzin ks. dr. hab. Michała Morawskiego i 85 rocznicy wydania Monografii Włocławka w 1933r. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (2018r.);
- o) Cykl spotkań warsztatowych „Mirabelka – kielkująca historia Włocławka” realizowanych w ramach ogólnopolskiej akcji czytelniczej „Mirabelka – kielkująca historia 100licy”. Zajęcia nawiązywały do obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i miały na celu rozbudzenie świadomości historycznej w aspekcie

lokalnym i regionalnym. Elementem zajęć była wycieczka z przewodnikiem PTTK, Krzysztofem Cieczkiewiczem po miejscach, które znacząco wpisały się do historii naszego miasta. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (listopad 2018r.);

- p) „Niemieckie fortyfikacje polowe 1944”. Mariusz Pracki i Karol Bazela omówili znajdujące się wokół Włocławka i na Kujawach poniemieckie umocnienia wojenne . Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (grudzień 2018r.); „Noc świętojańska” – warsztaty robienia wianków oraz widowisko plenerowe w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Kujawy. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B” (czerwiec 2019r.).
- q) „Papież – poeta na kujawskiej ziemi” – spotkanie z okazji Roku Świętego Jana Pawła II w Województwie Kujawsko-Pomorskim. W spotkaniu uczestniczyły osoby, które podczas pielgrzymki Ojca Świętego do Polski w roku 1991 osobiście poznały papieża. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (październik 2019r.);
- r) Wystawa prac Tomasza Lewińskiego „Moje miasto...Włocławek...”. Wystawę uzupełniły albumy dostępne w zbiorach biblioteki poświęcone naszemu miastu. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (listopad 2019r.);
- s) „Włocławek i Kujawy nasza mała Ojczyzna” – cykl lekcji bibliotecznych. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (listopad - grudzień 2019r.);
- t) Wystawa „Droga Życia Prymasa Wyszyńskiego”. Kardynał Stefan Wyszyński związany był z Włocławkiem blisko 30 lat. Po ukończeniu liceum we Włocławku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, a 03 sierpnia 1924r. otrzymał święcenia kapłańskie we Bazylice Katedralnej we Włocławku z rąk biskupa Wojciecha Owczarka. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (grudzień 2019r.);
- u) „Nasz region – Nasze Kujawy” wystawa fotografii uczniów SP nr 12 . Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza (grudzień 2019r.).

9) konkursy

- a) X Ogólnopolski Konkurs Rzeźbiarski dla Dzieci i Młodzieży im. Stanisława Zagajewskiego (luty – kwiecień 2018 Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
- b) Szkolny Konkurs Fotograficzny pod hasłem „Lubię to miasto. Włocławek okiem młodego mieszkańca”. Celem konkursu było budowanie wrażliwości na piękno zabytków architektonicznych i przyrodniczych Włocławka, zainteresowanie historią miasta – kwiecień 2018r. Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego;
- c) Szkolny Konkurs Historyczny pod hasłem „Szlakiem włocławskich pomników” przeznaczony dla uczniów klas IV-VII i II-III gimnazjum. Celem konkursu było zachęcanie dzieci i młodzieży do poznania historii włocławskich pomników, wzmocnienie tożsamości lokalnej i rozwijanie zainteresowań przeszłością - kwiecień 2018r. Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego;
- d) „Palma nasza piękna” – konkurs na najładniejszą palmę wielkanocną – marzec 2018r., kwiecień 2019r. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
- e) X Wielkanocne Święto Żuru Kujawskiego – konkurs na najsmaczniejszy Żur Kujawski – marzec 2018r. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
- f) IX Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ojczyźnianej Wokaliści z całej Polski zmierzali się z tematyką patriotyczną. Celem Festiwalu jest upowszechnianie treści patriotycznych

- oraz wspieranie wychowania patriotycznego młodego pokolenia przez różnorodne formy artystyczne – listopad 2018r. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
- g) Konkurs plastyczny „Dziadku, Babciu czy ja jestem Kujawiakiem?” – lipiec, sierpień 2018r. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza;
 - h) X Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Zdzisława Arentowicza - 2018r. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza;
 - i) Ogólnopolski Konkurs Rzeźbiarski dla Dzieci i Młodzieży im. Stanisława Zagajewskiego – marzec - kwiecień 2019r. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
 - j) XI Wielkanocne Święto Żuru Kujawskiego – konkurs na najsmaczniejszy Żur Kujawski wraz z koncertem Zespołu Folklorystycznego z Brześcia Kujawskiego – kwiecień 2019r. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
 - k) III Przegląd „Na kujawską nutę” kierowany do dziecięcych grup wokalnie – tanecznych, które propagują folklor Kujaw. warunkiem udziału w imprezie było przygotowanie maksymalnie 5-8 minutowej dziecięcej prezentacji tańca kujawskiego lub choreografii wzorowanej na kujawskich tańcach regionalnych. Organizator: Kujawsko- Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku – maj 2019r. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
 - l) Konkurs filmowy „Z kamerą wśród Piastów” popularyzujący kujawsko-pomorski odcinek Szlaku Piastowskiego. Temat konkursu brzmiał „Piastowskie legendy i opowieści współcześnie”. Uczniowie nakręcili filmy na ulicach Włocławka uwzględniając ciekawe architektonicznie miejsca – listopad 2019r. kwiecień 2018r. Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego;
 - m) X Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ojczyźnianej. Wokaliści z całej Polski zmierzali się z tematyką patriotyczną. Celem Festiwalu jest upowszechnianie treści patriotycznych oraz wspieranie wychowania patriotycznego młodego pokolenia przez różnorodne formy artystyczne – listopad 2019r. Centrum Kultury we Włocławku „Browar B”;
 - n) PTTK Oddział Kujawski we Włocławku w 2018 i 2019r. zorganizował dwa etapy: miejski i wojewódzki Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę”, którego głównym celem jest zachęcenie dzieci i młodzieży do poznawania Ziemi Ojczystej, promowania Małych Ojczyzn, dziedzictwa narodowego oraz osiągnięć czasów współczesnych;
 - o) XI Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Zdzisława Arentowicza - 2018r. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza.

10) wystawy

- a) „Włocławianki, włocławianki...” wystawa fotografii ze zbiorów Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej z okazji 100-lecia Praw Kobiet (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza styczeń- kwiecień 2018r.);
- b) „ZHP w województwie kujawsko-pomorskim” wystawa z okazji Roku Harcerstwa (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza luty- czerwiec 2018r.);
- c) Wystawa „Matematyczne historie w zabytkach Włocławka i okolic” (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza czerwiec 2018r.);
- d) Wystawa „Mistrz Zagajewski” (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza luty- grudzień 2018r.);

- e) „We Włocławku 13 grudnia...” wystawa z okazji 37. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Oprócz unikatowych eksponatów oraz cykl zdjęć pt. „Czas apokalipsy. Stan wojenny 1981-1983” zwiedzający mogli poznać lokalnych uczestników wydarzeń grudnia 1981r. (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza grudzień 2018r.);
- f) XXXVII Plener malarski dla dzieci i młodzieży z cyklu „Włocławek w malarstwie i rysunku” pt. „Ulica Zamcza” (wystawa poplenerowa w gmachu głównym Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej 01-24.06.2018r.);
- g) „Zawiśle – dawny Szpetal Dolny na starej fotografii” – wystawa Stowarzyszenia Mieszkańców Osiedla Zawiśle w Galerii Fotografii „Migawka” Centrum Kultury we Włocławku Browar B. Prezentowane były unikatowe zdjęcia obrazujące historię, życie i społeczność dawnego Szpetala Dolnego. Fotografie pochodziły z prywatnych kolekcji mieszkańców osiedla (kwiecień 2018r.);
- h) Ekspozycja stała Muzeum Historii Włocławka pn. „Historia Włocławka i regionu od pradziejów do PRL” (otwarcie 03.12.2018r.);
- i) „Włoc-S-Kadr” – wystawa fotografii Marcina Michałka przedstawiająca Włocławek w różnych odsłonach. (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza 2018r.);
- j) XXXVIII Plener malarski dla dzieci i młodzieży z cyklu „Włocławek w malarstwie i rysunku” pt. „Stary Rynek” (wystawa poplenerowa w Muzeum Historii Włocławka 01-30.06.2019r.);
- k) „Miejsca pamięci Powstania Styczniowego na Kujawach i Ziemi Dobrzyńskiej” wystawa pochodząca ze zbiorów Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku. (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza styczeń – sierpień 2019r.);
- l) Wystawa czasowa pn.: „Architektura Włocławka w II Rzeczypospolitej (1918-1939)” w Muzeum Historii Włocławka 05.07.-06.10.2019r.;
- m) „Niepodległa Suwerenna” – wystawa malarska w 100 – lecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Centrum Kultury we Włocławku Browar B (maj 2019r.)
- n) Wystawa prezentująca zdjęcia i biogramy powstańców warszawskich urodzonych we Włocławku (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza sierpień 2019r.);
- o) „Włocławek w obliczu II wojny światowej – wrzesień 1939” wystawa ukazująca ostatnie numery włocławskiej mutacji warszawskiego dziennika – „ABC dla Włocławka i Kujaw” (Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza wrzesień 2019r.).

11) koncerty i widowiska

- a) Koncert „Witaj majowa jutrzeńko” z okazji 227 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. W repertuarze utwory patriotyczne i piosenki współczesne. Centrum Kultury we Włocławku Browar B (maj 2018r.);
- b) Koncerty edukacyjne „Dumni z pochodzenia” dla dzieci w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Kujawy. Spektakl adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym oraz klas I-III szkół podstawowych, opracowany program mał na celu zapoznanie młodego odbiorcy z kulturą ludową i uwrażliwienie na wartości patriotyczne. Centrum Kultury we Włocławku Browar B (czerwiec 2018r.);
- c) Widowisko plenerowe „Noc Świętojańska”. Podczas imprezy odbyły się warsztaty robienia wianków, którą wzbogaciły pokazy „Osady Krajeńskiej”, grupy zajmującej się odtwarzaniem kultury IX i X. Poprzez pokazy przybliżyli życie dawnych Słowian m.in.

- wędzenie i suszenie ryb w drewnianych wędzarniach a także rzemiosło związane z połowem ryb. Centrum Kultury we Włocławku Browar B (czerwiec 2018r.);
- d) Koncert Chóru Młodzieżowego CANTO w roku jubileuszu 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości (2018r.);
 - e) „Z Kolbergiem na szlaku” cykl koncertów, poświęcony muzyce ludowej naszego kraju. W pierwszym wydarzeniu wystąpił zespół „Od poczo”, który swoją muzyką przeniósł słuchaczy w region opoczyński”. W drugim „Pod lemkowskim niebem Beskidu”. Centrum Kultury we Włocławku Browar B (marzec, październik 2019r.);
 - f) Koncert edukacyjny „Dumni z pochodzenia” Projekt „Dumni z pochodzenia - Ocalić od zapomnienia” jest kierowany do dzieci i młodzieży szkolnej. Jego idea zrodziła się podczas obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Wydarzenia im towarzyszące skłoniły do refleksji nad upowszechnianiem wartości patriotycznych, a tym samym świadomości kultury ludowej. Podczas realizacji projektu, za cel zostało obrane propagowanie w młodym pokoleniu świadomości, stanowiącej podwaliny poczucia uczestnictwa w polskim społeczeństwie. Centrum Kultury we Włocławku Browar B (listopad 2019r.);
 - g) Koncert Chóru Młodzieżowego CANTO pn. Koncerty Chóru Młodzieżowego CANTO w repertuarze patriotycznym i historycznym.

12) inne

- a) Nagranie materiału filmowego dla TVP Bydgoszcz. W Izbie Tradycji Kujaw Zespół Pieśni i Tańca pokazał zwyczaje i obrzędy wielkanocne. Przy dźwiękach kujawskiej muzyki dziewczęta śpiewały i malowały pisanki. Można było posmakować żuru kujawskiego, przygotowanego przez Włocławskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych „Eurointegracja”-Kulinarne Euro. Wszystko to okraślił Zespół Pieśni i Tańca „Kujawy” fragmentami obrazka wielkanocnego „Kogutek i gaik”. Centrum Kultury „Browar B.” (marzec 2018r.);
- b) „Kto Ty jesteś ” program zorganizowano w związku z obchodami 100- lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości. Odbiorcami były dzieci w wieku przedszkolnym i klas 1-4 ze szkół podstawowych. Program zawierał: występy dzieci, prezentację multimedialną, wystawę plastyczną pn. Historia w oczach dziecka. Centrum Kultury „Browar B.” (listopad 2018r.);
- c) Kujawskie kolędowanie pn. „Hej kolęda, kolęda” – grudzień 2018r. Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Arentowicza we współpracy ze Szkołą Podstawową nr 14 oraz Zespołem Folklorystycznym „Wrzos”
- d) 80. Rocznica Wybuchu II Wojny Światowej. Na dziedzińcu Centrum Kultury „Browar B.” odbyły się pokazy sprzętu militarnego przygotowane przez Stowarzyszenie Miłośników Pojazdów Militarnych i Off-Roadu Patrol Włocławek. Na wielkim ekranie prezentowano zdjęcia naszego miasta z okresu II wojny światowej przygotowane przez włocławskich historyków. Odbył się także koncert piosenek patriotycznych w sali widowiskowej CK „Browar B.”. Na dziedzińcu Centrum Kultury „Browar B.”, odbył się pokaz filmu „Pianista”. Wydarzenia organizowali: Urząd Miasta Włocławek, Centrum Kultury „Browar B.”, Narodowe Centrum Kultury, Fundacja Ari Ari, Stowarzyszenie Miłośników Pojazdów Militarnych i Off-Roadu „Patrol Włocławek”, Fundacja Ładowarka, Hufiec ZHP Włocławek. (wrzesień 2019r.).

13) publikacje

- a) Wydawany co miesiąc Włocławski Informator Kulturalny, w którym zamieszczane były przewidziane w danym miesiącu ważne wydarzenia kulturalne.
- b) „Gazeta Śródmiejska” Urząd Miasta Włocławek, od lipca do grudnia 2019r. opublikowano 6 wydań, po 3.000 sztuk nakładu.
- c) Ośrodek Sportu i Rekreacji opracował i rozpowszechnił wydawnictwa mające na celu promocję zasobów dziedzictwa oraz atrakcji turystycznych Włocławka w biurze Informacji Turystycznej. W czerwcu 2018r. wydał folder promocyjny pn.: „Włocławek Top12”, zawierający atrakcje turystyczne pogrupowane tematycznie: kultura, sport, turystyka i rekreacja. Wydana została również mapka turystyczna miasta zawierająca obiekty użyteczności publicznej: muzea, obiekty sportowe, centra kultury i rozrywki oraz obiekty zabytkowe.
- d) Oddział Kujawski PTTK wydał kolejne 120 numery Biuletynu Przewodnickiego, ukazującego się od 30 lat.
- e) „Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie. Organizacje społeczne we Włocławku po 1918. W 100-lecie odzyskania przez Polskę Niepodległości”. Włocławskie Towarzystwo Naukowe 2018r. - dotacja z Urzędu Miasta Włocławek;
- f) „Poradnik Organizatora Imprez” Urząd Miasta Włocławek;
- g) „Włocławek 1920. Obrona Wisły” autorstwa dr. Tomasza Dzikiego wydawnictwa Bellona – dofinansowanie z Urzędu Miasta Włocławek, jest częścią serii wydanej z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości (lipiec 2018r.);
- h) „Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie. W 80-lecie wybuchu II wojny światowej na Kujawach i Ziemi Dobrzyńskiej”. Włocławskie Towarzystwo Naukowe 2019r. - dotacja z Urzędu Miasta Włocławek;

PODSUMOWANIE

Przytoczone wyżej inwestycje wpłynęły na poprawę stanu zachowania niektórych włocławskich obiektów objętych ochroną konserwatorską, a działania na rzecz upowszechniania i promowania lokalnego dziedzictwa kulturowego przyczyniły się do wzrostu wrażliwości i świadomości społeczeństwa na otaczającą go przestrzeń i krajobraz kulturowy w kontekście wydarzeń historycznych.

Uzasadnienie

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Włocławek na lata 2016-2019 został przyjęty przez Radę Miasta Włocławek uchwałą nr XXI/72/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2016 r. poz. 2279).

Dokument ten określa cele, kierunki i zadania, których realizacja ma na celu jak najszersze i najbardziej wszechstronne wykorzystanie potencjału lokalnego dziedzictwa kulturowego, nie tylko poprzez systematyczne przywracanie zabytkom miasta właściwych walorów historycznych i estetycznych, ale również poprzez jego promowanie służące zwiększeniu wrażliwości i świadomości społeczeństwa na otaczającą go przestrzeń i krajobraz kulturowy

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 t.j.) prezydent miasta sporządza co 2 lata sprawozdanie z realizacji programu opieki nad zabytkami i przedstawia radzie miasta.

W związku z powyższym przedkładam Wysokiej Radzie „Sprawozdanie z realizacji w latach 2018-2019 Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami Miasta Włocławek na lata 2016-2019”.

